

SĂPTĂMÂNA PATIMILOR

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUHARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

www.parohiaserbanvoda.ro

CEL CE SE ÎMBRACĂ CU LUMINA CA ȘI CU O HAINĂ PĂTIMEȘTE AZI PENTRU NOI

DENIA SFINTEI ȘI MARI VINERI

La noi slujba Sfințelor Patimi începe joi seară, cu slujba celor douăsprezece Evanghelii, care ne aduce aminte de rânduiala primelor veacuri creștine. Evangheliile alese de la cei patru evangheliști se citesc încadrate de citiri și cântări, care sunt introduceri și comentarii la textele ce se citesc.

Fiecare mădular al sfântului Trup a răbdat ocară pentru noi

În chip firesc ele stăruie îndelung asupra smereniei negrăite și pogorării (kenozei) celei necuprinse de minte, a Domnului. „Cel ce Se îmbracă cu lumina ca și cu o haină, stat-a gol la judecată și a primit palme peste obraz, din mâinile pe care le-a zidit” (Antifon 10). „Astăzi a fost spânzurat pe lemn, Cel ce a spânzurat pământul pe ape; cu cununa de spini a fost încununat Împăratul îngerilor, cu porfira mincinoasă este îmbrăcat Cel ce îmbracă cerul cu nori...” (Antifon 15). „Fiecare mădular al sfântului Trup a răbdat ocară pentru noi; Capul – spini, fața – scuipări, obrazul – loviri cu palme, gura – gustarea oțetului cel amestecat cu fiere, urechile – hulele cele păgânești, spatele – biciuiri, și mâna – trestie, întinsorile a tot trupul pe cruce și cuie, încheieturile și coasta – sulița” (la Laude).

S-a sfărâmat inima Maicii Preacurate

De aceea „toată făptură s-a schimbat de frică, văzându-Te pe Tine, Hristoase, pe Cruce răstignit; soarele s-a întunecat și temeliiile pământului s-au cutremurat, toate au pățimit împreună cu Tine, Cel ce ai zidit toate; Cel ce ai răbdat de voie pentru noi, Doamne, slavă Ție” (Stihoavnă). Dar mai fără de măsură s-a sfărâmat inima Maicii Preacurate:

Sfinte, mântuitoare și înfricoșate, numește Biserica Patimile Domnului. Sfinte, pentru că Cel ce le-a răbdat este Sfântul Sfinților, Sfințenia însăși; mântuitoare, pentru că ele sunt prețul cu care Domnul a răscumpărat neamul omnesc din robia păcatului; înfricoșate, pentru că nu poate fi ceva mai cutremurător, mai înfricoșat decât ocară, rușinea și batjocura pe care făptura le-a aruncat asupra Făcătorului și Dătătorului de bine, Care pe toate le-a răbdat până la moarte, rugându-Se pentru călăii Săi. Însăși făptura neînsuflețită se cutremură și se revoltă în fața acestei nemaipomenite fărădelegi.

„Văzând mielușeaua, Maria, pe Mielușelul său tras spre jungiere, mergea după El zdrobită, împreună și cu alte femei, strigând așa: Unde mergi, Fiule? Au doar este iarăși altă nuntă în Cana, și acolo Te grăbești acum, ca să le faci lor vin din apă? Spune-mi un cuvânt, Cuvinte, și nu mă trecea cu vederea tăcând!” (Icos).

Și iarăși: „Văzându-Te pe Tine, Cuvinte, spânzurând pe Cruce, Fecioara cea fără prihană, tânguindu-se cu milă ca o maică, s-a rănit la inimă cu amar și, suspinând cu durere din adâncul sufletului, zgâriindu-și obrazul, se chinuia...” (Stihoavnă).

Poporul meu, ce am făcut vouă?

Legiuitorii lui Israel și poporul cel necredincios s-au arătat mai împietriți decât pietrele și „au pironit pe Cruce pe Cel ce le-a tăiat marea cu toiașul și i-a

povățuit în pustie; au adăpat cu fiere pe Cel ce le-a plouat mană în pustie de mâncare” (Antifon 6).

Însuși Domnul îi întreabă cu mâhnire și nedumerire: „Poporul meu, ce am făcut vouă? Sau cu ce v-am supărat? Pe orbii voștri i-am luminat, pe cei leproși i-am curățit, pe cei morți i-am înviat! Poporul meu, ce am făcut vouă? Și cu ce Mi-ați răsplătit? În loc de mană, cu fiere; în loc de apă, cu oțet; în loc să Mă iubiți, pe Cruce M-ați pironit!” (Antifon, 12). Și încheie: „Două lucruri rele a făcut fiul Meu cel întâinăscut, Israel: pe Mine, Izvorul apei vieții, M-a părăsit și și-a săpat lui puț sfărâmat; pe Mine M-a răstignit pe lemn, iar pe Varava l-a cerut și slobozit...” (Laude).

De aceea, „de acum nu te voi mai răbda; chema-voi neamurile și acelea Mă vor proslăvi” (Antifon 12).

Pomenește-ne, Mântuitorule, întru Împărăția Ta

Ascultând cele douăsprezece Evanghelii cu întristare și cutremurare, Biserica ne îndeamnă să urmăim tâlharului cel drept și să strigăm cu credință: „Pomenește-ne, Mântuitorule, întru Împărăția Ta”. Și să aducem curate simțirile noastre înaintea lui Hristos, ca să nu ne sugrumăm cu grijile lumii, ca Iuda: să nu prăznuim Paștile noastre ca iudeii, ci curățindu-ne de toată întinărirea și curat să ne rugăm Lui.

Contemplând încă această negrăită smerenie a Mântuitorului, pe care El de bună voie a luat-o pentru noi, întristarea Bisericii nu este deznădăjduită, ci plină de nădejde și stăpână, copleșită de iubirea lui Dumnezeu pentru noi.

În Sfânta și Marea Vineri, dimineața, Liturghia nu se săvârșește, pentru că Însuși Mielul lui Dumnezeu este jertfit acum; este vreme de post total, pentru că Mirele S-a luat de la noi (Mt. 9, 15). Ceasurile Împărătești din nou ne pun înaintea necuprinsa coborâre și smerenie a Domnului, spaima și cutremurul întregii făpturi. Crucea cea dătătoare de viață, credința tâlharului, din care se impun câteva învățături de mare însemnătate pentru mântuirea noastră.

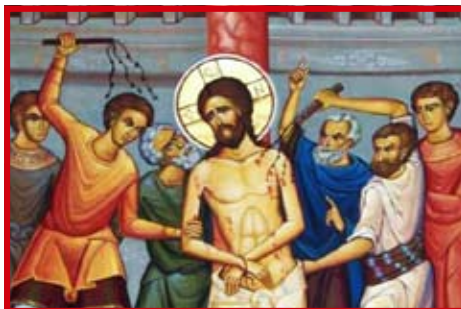
Vânzându-L pe bani pe Domnul, Iuda și-a agonisit spânzurare și moarte veșnică

Nefericitul ucenic și vânzător va uimi de-a pururi lumea. Biserica va osândi fără cruțare pe Iuda cel fără de lege, care nu a vrut să înțeleagă nimic din toate minunile Domnului și din toată dumnezeiasca învățătură pe care o auzise de la Învățătorul, pe Care vânzându-L pe bani și-a agonisit spânzurare și moarte veșnică.

„Din ce pricină, îl întreabă ea, te-ai făcut vânzător Mântuitorului? Au doară te-a despărțit de ceata Apostolilor? Au doară te-a lipsit de darul tămăduirilor? Au doară, nu ți-a spălat și ție picioarele la Cină?” O, cât de absurdă și de cât rău este pricinuitoare iubirea de arginți, care a dat judecătorilor celor fără de lege pe Judecătorul Cel drept, și care face pe ucenic să se lepede de Învățătorul și să se lipească de diavolul, să cadă din lumină întru întunericul morții.

Strigătul de încredere și smerenie al tâlharului

Dimpotrivă, ridicarea tâlharului cel răstignit de-a dreapta Domnului ne umple sufletele de nădejde. La începutul săptămânii, când eram în așteptarea Mirelui, ne întristam și ne temeam să nu rămânem afară din câmară, neavând haină de nuntă: „Cămara Ta, Mântuitorule, o văd împodobită și îmbrăcăminte nu am ca să intru într-însa...”. Acum, însă, Mirele a

venit și cel dintâi care a intrat în camera de nuntă a fost tâlharul: „Astăzi vei fi cu Mine în Rai!” Care a fost haina lui de nuntă, ce îmbrăcăminte a avut, că s-a învrednicit de atâta dar? Strigătul de încredere și smerenie către Dumnezeu Cel ascuns, cu Care împreună pătimea chinurile răstignirii, credința și smerenia care au îndreptat pe vameșul, acestea au deschis tâlharului Raiul!

Vinerea Mare, ziua poticnirilor

Dar faptul se cuvine privit și mai cu luare aminte. Vinerea Mare este ziua poticnirilor. Poporul cel ales își pierde dreptul de întâinșcut prin nelucrare și necredința față de Dumnezeu; Iuda, din ucenic și hărăzit împărăției, moștenește iadul pentru iubirea de arginți; Petru, ucenicul, se leapadă de Învățătorul dintr-o nesocotită încredere în sine și numai cu amare lacrimi își va putea spăla greșeala; păcătoasa cea desfrânată devine mironosiță și toată lumea va vorbi de umiliința și căința ei, iar tâlharul cel ucigaș intră primul în Rai, prin smerenie și credință.

Astăzi vei fi cu Mine în Rai!

Toate aceste răsturnări ne umplu de cutremur și de nădejde totodată. Faptele noastre, deși trebuitoare și de mult folos, nu sunt îndestulătoare pentru mântuire. Dacă ar fi fost, nu mai era nevoie de venirea și pătimirea lui Hristos. Dar lumea nu s-a putut mântui fără El. Păcatul este o rană adâncă, nevindecabilă; numai Dumnezeu putea s-o vindece și numai „prin rana Lui noi toți ne-am vindecat”. Dar omul trebuie să-și recunoască măsura neputinței sale și cu inima smerită să se atârne cu credință tare de Hristos, știind că numai de la El vine izbăvirea: „Pomenește-mă Doamne...” și va auzi ca tâlharul: „Astăzi vei fi cu Mine în rai!”. (din: „Cuvânt la Sfânta și Marea Vineri”; n.r. - intertitlurile ne aparțin) ❖

Sf. Cuv. Petroniu de la Prodromu

Nu-i singur Iuda vinovat...

*Nu-i singur Iuda vinovat
de sângele ce se dădu.*

*Nici marii preoți, nici Pilat,
ci lumea-ntreagă prin păcat!
Și eu, și tu...*

*Nu drumul greu spre Golgota,
nici biciul, când Isus căzu.*

*Și dacă crucea grea era,
povara noastră și mai grea!
Și eu, și tu...*

*Nu patru cuițe L-au pătruns,
când El pe cruce se-așternu.
Ci noi, cu sufletul ascuns,
cu mii de patimi L-am străpuns!
Și eu, și tu...*

*Nu doar bătrânii cărturari,
nu doar mai marii preoți, nu!
Și noi am răs cu ochii murdari,
și noi suntem cei doi tâlhari!
Și eu, și tu...*

*Și nu ostașilor prin sorți
cămașa albă Și-o dădu.
Ci tuturor! Dar tu n-o porți!
Și, fără ea, toți suntem morți!
Și eu, și tu...*

*Nu doar în stânci, sub liliaci,
nu doar sub lepede zăcu.
Ci L-am ascuns ca pentru veci
sub piatra unor forme reci,
Și eu, și tu...*

*Și-acum Isus cel condamnat
azi El te-ntreabă :„Da sau nu ?
Ești tu sau nu ești vinovat?”
Eu am spus da! Și-am fost iertat.
Eu am spus da.
Dar tu? Dar tu?... ❖*

Costache Ioanid

TÂLHARUL

de Costache Ioanid

Când citești Scriptura Sfântă și rămâi pe gânduri dus, parcă vezi prin ceața vremii cum, pe Golgota, Iisus înălță spre cer privirea, dornic pironind văzduhul, până pleoapele-I căzură peste ochii buni. Iar Duhul, dezlegat, porni în grabă jos, în închisoarea morții, în Șeol, să frângă-n două, pentru-ai Săi, zăvorul porții.

Și te-nalți apoi ca gândul în Eden. Și vezi în zare o cetate de lumină cu oștiri în sărbătoare. Vezi pe porțile înalte de cleștar dintr-o bucată heruvimi cu patru aripi și cu spada-nflăcărată, înălțându-se ca zorii peste floarea primăverii. Dar deodată din trompeta dau un lung semnal străjerii. Da... Departe, printre stele, ca un fulger ne'nterupt, un convoi străbate largul bolților de dedesubt. Și curând, de cântec falnic cerul cerului umplându-l, iată-i... cete după cete, ca-n oștiri ținându-și rândul, vin în haine de lumină și se-nalță ca un stol zecile de mii de duhuri ridicate din Șeol.

Izbăvit de sub pedeapsă, vine primul om, Adam; apoi Eva, Set și Abel, Noe, Terah, Avraam... Iată... Isaac și Iacov, smulși din lanțurile grele, Iosif ca o stea sclipește între unsprezece stele, Moise ușurat de greul lepezilor din Horeb, — Iosua îi stă la dreapta, iar la stânga e Caleb —; Ghedeon privind cetatea și oștirea fără număr, Și Samson, lăsând să-i cadă pletele mai jos de umăr; David, fericit să uite de păcatele-i iertate, Solomon și toți urmașii casei binecuvântate, toți profeții și martirii ce-au murit frângându-și dorul, de la nepătatul Abel la Ioan Botezătorul.

Iar în fața tuturor... ce luceafăr glorios umple cerul de lumină și de Har victorios? E Iisus!... purtând pe frunte diadema de lumini cu aceeași simplitate cum purtase crengi de spini. E Iisus!... cu mâini întinse într-un gest de raze nins, cu aceeași duioșie cum pe cruce le-a întins. Vai!... dar poarta cea înaltă dintr-un singur alb cleștar cum își va deschide oare uriașul stăvilar? Până-n bolți un glas răsună larg ca bubuitul lavei: „Sus acum, voi porți eterne! Iată Împăratul slavei!” „Cine-i Împăratul slavei?” „Domnul tare și viteaz, care-a biruit în luptă cel mai fioros grumaz!”

Și târziu, când Paradisul s-a închis c-un vuiet lin, printre stele, către poartă, vine-ncet un biet străin. Ochii lui sunt plini de frică. Păru-n frunte. Fața suptă. Peste trupul plin de sânge, poartă o cămașă ruptă. - Ce vrei tu? îi spune unul dintre îngerii străjeri. - Cine ești? îl mai întreabă iscodind cu ochi severi. - Eu?... răspunde-ncet străinul copleșit de un oftat, sunt un păcătos din lume... Nu știi să fi fost păcat să nu-l fi făcut în viață. Am ucis. Am jefuit

De copil m-a prins o vrajă de pahar și de cuțit. Mă țineam ascuns în peșteri și pândeam pe cei bogăți. Sângele curgea ca apa. Apoi galbenii prădați, mi-i luau toți cârciumarii și femeile pierdute. Și cădeam în zori pe-o vale între brusturi și cucute. La altare n-am dus jertfă nici o mierlă de când sunt. N-am știut de rugăciune. N-am avut nimica sfânt. O putere, un balaur, îmi da brânci să beau, să prad... - Vai, destul... vorbi străjerul. Locul tău e-acolo-n Iad. Și, cu mâna lui întinsă, i-arătă în jos sub cer, într-o gură de-ntuneric, flăcări vii într-un crater.

Se uită-ngrozit străinul. Iar apoi încet șopti: - Da... acolo... Dar ascultă. Înainte de-a muri, osândit fiind la moartea cea mai grea, mai blestemată, ținuit pe lemnul crucii, am văzut, hilit de gloată, un profet murind alături. Ba... mai mult ca un profet! Nu era un om din lume. Ci, sub fruntea de nămet, îi plutea în ochi o pace... și-o dumnezeire-n grai. El mi-a spus privind-mi fața: Azi vei fi cu Mine-n Rai! Și acum o întrebare... un cuvânt mai am de spus: Dacă tot ce văd e Raiul, nu-i pe-aici acel Iisus?... - O! Iisus? E-aici în slavă... tot ce vezi Îi aparține. Dar de ce-ți acoperi fața hohotind? Sau plângi, străine? - Rogu-te, o vorbă numai... Nu știu cum să-mi spun amarul... Dacă e Iisus aicea... spune-I c-a venit tâlharul. - Vino!... Poarta e deschisă... Domnul îi vorbește-n prag. Îl privește lung tâlharul. Pașii înapoi se trag... E Iisus acest arhanghel în veșminte sclipitoare? Părul... Nu-i al Lui. Nici brâu. Nici cămașa de ninsoare. Dar... privirea blândă... Ochii. El e! Și-a căzut grămadă. Cum? Dar cine îl ridică? Ochii lui nu pot să creadă. - Doamne, sunt murdar... și-n zdrențe. Sunt...și-și frânse vorba-n dinți... - Eu... în haine de lumină? Eu, tâlharul, printre sfinți? Și luându-l blând cu Sine, strălucitul Voievod, lângă tron ducându-l, zise: „El Mi-a fost întâiul rod!”

Și acum să știe oricine: Unde a intrat tâlharul, nu-i pe lume om să creadă și să nu-l primească Harul! Nu-i păcat pe care Domnul nu și-a pus fâgăduința. Unul singur nu se iartă niciodată: Necredința! ❀

SFINTELE FEMEI ROMÂNCE, PURTĂTOARE DE CANDELE ALE CREDINȚEI (IV)

Toate sfintele femei recent canonizate s-au adăugat celor deja existente în calendarul ortodox român.

Împreună alcătuiesc Soborul Sfințelor Femei Românce, care este prăznuit în Duminica a 3-a după Paști, a Mironosițelor.

Această Duminică a Mironosițelor este și Ziua Femeilor Creștine.

Soborul Sfințelor Femei Românce va fi prăznuit anul acesta pe data de 26 aprilie.

În **imnografia liturgică** dedicată acestei sărbători, se pomenesc atâtea sfintele deja canonizate de Biserica Ortodoxă Română, cât și mulțimea de sfinte necunoscute care au viețuit pe teritoriul României.

IV. Ceata cuvioaselor maici (continuare)

Sfânta Cuvioasă Matrona de la Hurezi (1852-1935)

S-a născut în Sibiu, tatăl ei intrând mai târziu în monahism pe Muntele Athos, cu numele de Nicodim.

Crescută de la vârsta de cinci ani la Mănăstirea Sărăcinești-Vâlcea și tunsă în monahism în 1868, a fost trimisă la Mănăstirea Horezu, unde și-a continuat nevoița și, în 1922, a fost aleasă stareță. Ucenică a Cuviosului Orest Baldovin, a luptat împotriva curentului secularizant de la începutul secolului al XX-lea și a reintrodus masa de obște în Mănăstirea Hurezi, reorganizând mănăstirea după principiile viețuirii chinoviale (de obște). După ce s-a îmbolnăvit grav în 1926, a fost vindecată prin rugăciune către Maica Domnului.

În vara anului 1935, simțindu-și sfârșitul apropiat, și-a chemat ucenicele pentru a le îndemna la iubire, smerenie și ascultare, iar a doua zi, în timp ce citea acatistul Bunei Vestiri și-a dat duhul cu chip senin.

Zi de cinstire: 5 mai.

Sfânta Cuvioasă Filotimia de la Râmeț (1896-1989)

Mama Sfântului Cuvios Dometie cel Milostiv de la Râmeț.

Împreună cu soțul ei, Ion Manolache, a avut doisprezece copii, pe care i-au crescut în frica lui Dumnezeu. Ea a trăit

în smerenie adâncă, confruntându-se cu multe lipsuri și necazuri, șapte dintre copiii ei murind la vârste fragede.

După ce a rămas văduvă, a intrat în obștea Mănăstirii Râmeț. A fost tunsă în monahism chiar de fiul ei, părintele Dometie.

Cu puțin timp înainte de adormirea sa în Domnul, petrecută în anul 1989, maica Filotimia și-a anunțat ucenica de chilie că Sfântul Dometie i s-a arătat și i-a vestit că va pleca la Domnul.

A fost înmormântată la Mănăstirea Râmeț, locul unde și-a trăit ultimii ani ai vieții. Sfântul Cuvios Porfirie Kavsokalivitul a mărturisit despre ea că după moarte s-a înălțat ca un serafim la cer.

Zi de cinstire: 6 iulie, alături de fiul ei, Cuviosul Dometie cel Milostiv de la Râmeț.

Sfânta Cuvioasă Antonina de la Tismana (1923-2011)

A intrat în viața monahală la vârsta de 26 de ani, primind ascultarea la porci, pe care a împlinit-o vreme de 40 de ani.

Avea o evlavie deosebită față de Maica Domnului și Sfântul Nicodim de la Tismana, se ruga frecvent în pădure și participa cu sârguință la Sfânta Liturghie, împărtășindu-se des.

Deși viața ei duhovnicească era privită ca „nebie pentru Hristos” și nu căuta recunoaștere, maica Antonina a fost remarcată de părinți din Sfântul Munte pentru trăirea sa.

Zi de cinstire: 23 decembrie.

Sfânta Cuvioasă Elisabeta de la Pasărea (1970-2014)

Sfânta Cuvioasă Elisabeta de la Pasărea a fost o mare pustnică și nevoitoare, cunoscută pentru viața sa de rugăciune și pentru darurile duhovnicești primite de la Dumnezeu, fiind considerată făcătoare de minuni.

Născută pe 7 mai 1970, în comuna Moldova Sulița, județul Suceava, purta în viața civilă numele Rodica Lazăr. La vârsta de doar 15 ani, în anul 1985, a intrat în obștea Mănăstirii Pasărea de lângă București. După trei ani de viețuire monahală, în 1988, a fost tunsă în monahism, primind numele Teodora.

În anul 2003, simțind chemarea unei vieți mai retrase, a plecat în singurătate pe Muntele Giumalău, unde a trăit ca pustnică, în aspră nevoiță, rugăciune și meditație. În 2007 a primit schima cea mare, luând numele Elisabeta.

Pe 5 iunie 2014, Sfânta Cuvioasă Elisabeta a trecut la Domnul, rămânând în amintirea celor care au cunoscut-o drept o nevoitoare smerită și luminată, pustnică a Muntelui Giumalău.

Zi de cinstire: 5 iunie.

***

În ședința de lucru din 1 iulie 2025, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a aprobat canonizarea celor 16 sfinte femei românce. Proclamarea generală a canonizării lor a avut loc pe data de 6 februarie 2026.

Sfințelor femei, rugați-vă pentru noi!

PROGRAMUL BISERICII ȘERBAN VODĂ ÎN PERIOADA 10-12 APRILIE

ZIUA	ORA	SLUJBE/activități
Vineri 10.04	10 ⁰⁰ -18 ⁰⁰	Scoaterea Sfântului Epitaf și trecerea pe sub Sfânta Masă (Zi aliturgică)
	18 ⁰⁰ -20 ⁰⁰	Denia Prohodului Domnului / Utrenia Sâmbetei Mari
	20 ⁰⁰ -22 ⁰⁰	Procesiune în jurul bisericii
Sâmbătă 11.04	de la 23 ³⁰	Canonul Sâmbetei Mari
Duminică 12.04	00 ⁰⁰ -01 ⁰⁰	(†) Învierea Domnului (Sfintele Paști) - Slujba Învierii Domnului Veniți de luați lumină!
	01 ⁰⁰ -03 ⁰⁰	Sfânta Liturghie
	12 ⁰⁰ -13 ⁰⁰	Vecernia Paștilor – „A doua Înviere”